

Ha Istent az építészmérnökhöz hasonlíthatom, akkor Ő, az építész, a leg-
apróbb részletekig mindennek megrajzolja a helyét, nekem mint végrehajtnak
az a feladat, hogy az építőköveket a helyükre tegyem. Itt egyszerűsödik
le a mindennapunk. Szinte bagatellizálódik. Látszólag mindig ugyanaz minden;
kevés a változatosság. Ez az, ami a beteg életét, amíg nem tudatos a vállalása,
nehézzé, unalmassá teszi, teheti. Varietas delectat, a változatosság gyönyör-
ködtet! Itt látszik mostohának a mindennap a beteggel szemben. Az ágyhoz
kötöttség, a majdnem mozdulatlanlás, a szűk kilátás az ablakon nem sok újat,
változatost hoz. Ez a monotonía untat, és sok beteget türelmetlen kifakadá-
sokba kerget.

De hát mi teheti változatossá az ágyhoz kötött beteg sorsát? A szolgá-
lat! Sokan jönnek?! Mindenkit meg kell hallgatni!

Ne feledjük, hogy a betegség elfogadása jelenti az egészséges lét, a régi
életállapot mellőzését. Ez nem csekély állapotváltozás! A látogatások, a sok
felesleges beszéd, azonos panaszok... no de nekünk szolgálni kell!

Ez a tudatos segíteni akarás, lélekalakítás nem nélkülözheti az olvasmányo-
kat, hozzáértőktől való tanácskéréseket. S íziben mozgalmassá válik az ágyhoz
kötött élet is. Pazzi Szt. Magdolna 40 esztendő telt a betegágyon, és jel-
mondata volt: „Inkább szenvedni, mint meghalni”!

Hol van a befelé fordulás? Az Istennel, Urunkkal való kapcsolatkeresés?
Hívogatás? kérés? ajánlás? Nem kell mondanom, hogy mit jelent az Úr való-
ságos, kézzel fogható jelenléte. Mit jelent a szeretet Istenével való közvetlen
együttélés. Szent Ferenc kiáltása, szőrcsuhában, mezítáb, keresztet átölelve:
„Solus Deus sufficit”, Isten egyedül elég – ez nem patetizmus, üres lelkesedés,
hanem az Isten jelenléte szerezte boldogságnak átélése. Mi akadály a annak,
hogy bármelyik beteg feljusson erre?

Isten a minden. Ha Ő lefoglalja a lelket, az a végtelenben jár, és onnét jön
vissza segíteni, „vadócba rózsaát ültet, hogy szebb legyen a föld!”

Ez hát az ajánlás és egyben soraim befejezése: Életünk kormánypálcája
maradjon a mi édes Urunknál, a szentágostoni imával: „Uram! üss, vágj, ne
kímélj, gyötörj, csak szeress, hogy szereteted eljusson a föld végső határáig!”
A jelen élet örömezes boldogságához ez az életállapot elég!

Egy 32 éve ágyban fekvő beteg

MAGYAR NÖVÉREK A NAGYVILÁGBAN

Ausztria: Rendünk célja a Szent Szív buzgó tisztelete, ezért nagyon örültünk az 55.
számnak. Azon dolgozunk, hogy saját életünket úgy alakítsuk, hogy gondolataink, sza-
vaink és cselekedeteink a Szent Szív szeretetéből keljenek életre. Egy életre való
munka. Isten kegyelme nélkül sohasem volna lehetséges, de Vele bizonyos fokig
elérhető. Ezért nagyon fontos nálunk az elmélkedés és az ima, az Úrral való kapcsolat.
Munkánk a nevelés. Fiatalokat nevelünk iskoláinkban, egyetemeken, csoportokban
stb. De vannak, akik a felnőttek oktatásával is foglalkoznak, otthon vagy a missziók-
ban. Lelkigyakorlatos házakat is tartunk fenn. Nem könnyű feladatainkhoz az erőt az
imán kívül a közösségből merítjük. Igyekszünk jelszavunkat megvalósítani: „Cor unum

et anima una in Corde Jesu" (egy szív és egy lélek Jézus Szívében). Sohasem vagyunk egyedül, mert nővértársaink imáikkal, érdeklődésükkel, szeretetükkel és jótanácsaikkal velünk vannak. Együtt is szoktunk imádkozni, ilyenkor mindenki előhozza Istennel való tapasztalatait vagy nehézségeit. Múlt év nyarán Rómában rendi gyűlésünk volt, ahol a Zsinat szellemében módosítottak egyes szabályokat. Így pl. a nagy közösségek kisebb csoportokra oszlanak, ami a személyes kapcsolatokat is előmozdítja. Nagyobb a szabadság az ima idejét és formáját illetően, így nő a személyes felelősség is. A fogadalmakat is inkább pozitív szellemben értjük most: az engedelmességet mint Isten akaratának közös keresését, a szegénységet mint segítőt, hogy szabadabban szolgálhassunk, a tisztaságot, hogy szívünk jobban kitárulhasson mindenki iránt. A nevelés mellett sokan foglalkoznak most szociális munkával is. Új lehetőségek még: bekapcsolódás a plébánia lelkipásztori munkájába, felnőttek továbbképzése stb. A klauzúrát a zsinat nálunk megszüntette, így barátaink számára nyitva áll közösségi szobánk és ebédlőnk. Magunk között is másképpen élünk, mint régebben. A szeretet a fő, nem a struktúrák betartása. Ezért nem a csendhallgatás az első, hanem a jó szó; nem a tartózkodó magatartás, hanem az emberi közelség; nem a „tökeletesség” megkínávása másoktól, hanem a bocsánat. Egyszerű életstílus, másokkal megosztva mindenünket.

Olaszország: Ebben a házban idős nővérek vannak; van, aki 43 évet töltött Kínában, vagy Afrikában 48 évet, mások jó néhány évet Indiában és még másutt, mert a mi társulatunk kifejezetten missziós társulat. De azért nem élünk tétlenül, ki mit tud, csinál a házban, de főleg imádkozunk. Mindennap van szentségimádásunk, a kített Oltáriszentség elé visszük a világot, az Egyház szándékait, mindazokat, akikért kötelesek vagyunk imádkozni, vagy imáinkat kéri. Ide viszem a „Szolgálat” íróit, hogy az Úr Jézus áldja meg apostoli munkájukat. — Hivatásomat a jó Isten után a jó jezsuita atyáknak köszönöm. Mint hatvani lakos, 1922-ben missziós napjukon vettem részt. Külön elmékedés volt a leányoknak. Akkor határoztam el, hogy apáca leszek. 1923. dec. 1-én beléptem a Salvator nővérek rendjébe. De nemcsak én, még nyolcan. Hála a jó Istennek külön a hivatás kegyelméért! 9 hónap jelöltség, 1 év noviciátus, utána fogadalom. Konyhára kerültem, a főzés, sütés minden formáját megtanultam. Így dolgoztam a jó piaristáknál Pesten 16 évig, a premontreieknél Gödöllőn 2 évig, a cisztercieknél Szentgotthárdon 2 évig és Pesten, a szeretetházban, ahol tanuló-lányok voltak, másfél évig. Rómába 1948-ban jöttünk 15-en, Első évben honvágyam volt, de a sok munka lefoglalt. Itt nemzetközi kórházunk van. 35. éve vagyunk itt, de már csak hatan maradtunk: egy tanárnő, négy ápolónővér és én. 78 évemet töltöm, készülve az igazi hazába. Fontos még jól felhasználni a lelki élet értékét. Ennyit az én egyszerű életemről.

Magyaró.: Nov. 17-én egy 55 éves angolkisasszonyt temettünk Egerben. Valahányszor néhány napra odautaztam, az ő vendége voltam. Csodálatos józansággal gondolkodott. Szerettem bölcs humorát, hitét, lelkesedését, Istenbe vetett bizalmát. Többször is megállapítottuk, hogy vakmerőség mindent a Gondviselésre bízni, mert amit nekem kell megcsinálni, azt nem a Jóisten fogja helyettem elvégezni. Másolni lehetett az életét, olyan következetes hűséggel haladt előre. Amikor megtudta, hogy nagybeteg lett, azt írta nekem: „Tudod, most az a dolgom, hogy szenvedjek. Ehhez még nagyon keveset értek, de igyekszem megtanulni, hogy jól csináljam.” Azt is megírta, hogy amikor megtudta, hogy nehéz hetek és hónapok előtt áll, „fejreállt bennem minden!” — s ez emberileg érthető is. De aztán folytatta: „Most már nyugodt vagyok, mert tudom, tisztán látom, hogy mit tehetek még én is a teljességéért.”

— Igen nagy jégverés után érkeztem haza nyári szabadságra. Édesapámék kertjében nyomasztó volt a kép. Egyetlen levél sem maradt a fákon, minden veteményből csak a csonk meredt föl. Életemben ekkor láttam először ilyen kertet. Nagyon elszomorodtam, mert tudtam, hogy ez Igen nagy anyagi veszteség szüleimnek, és még öt iskolás testvérem volt otthon. Lehangoltan kérdeztem: édesapám, mi lesz most? Hogyan vészeli át ezt az évet? — Ó, ha én ki tudnám szavaimmal fejezni azt, ami szüleim te-

kintetében volt! Valami ilyesmi: te, a szerzetes kérdezel ilyet? Te így kétségbe vagy esve? Hogyan lehetséges ez? Aztán gyöngéden átölelt édesapám, mélyen a szemembe nézett, és ennyit mondott: „Drága gyermekem, tanul meg: amíg egészség és öröm van benned, könnyen úrrá lehetsz a nehézségeken. Ne légy hát szomorú! Az Úr adta, az Úr elvette. Majd ismét vetünk valamit, előlről kezdjük. Mindig bízzál a Mennyei Atyában.” Lehet így is viszonyulni a jégvert kerthez, lehet roppant lehanganatos is. Lehet egy közösségben is a szépet és jót megtapasztalni, lehet csak a rosszat is. Én a legkisebb jónak is ujjongva örülök! Sokkal több van, mint első pillanatra látszik; sokkal jobbak az emberek, mint eddig hittem.

Belgium: Itt a remeteségemben reggel korán a jó Isten madarai kezdik a zsolozsmát. Majd később nővéreim zsolozsmáját és énekét hallom, azután a szentmisét, miközben én betegágyamban fekszem. Kitekintek: a magas fenyőfák engedelmesen hajlonganak az Úrnak, ahogy Ő akarja. Egy talicska piros muskátli az ablak irányában, a sarokban egy piros rózsza. Ha vihar van a tengeren, a sirályok ide repülnek a tetőre, szépen nagyok, hófehérek, a Szentlélek kepei. Feltekintek: süt a nap, imbolyognak a fehér felhők, felettük a kék égbolt, és távol messzeségben az Isten, az Úr uralkodik az ég csillagai és a mindenség felett. Gazdag vagyok, kérhetek, imádkozhatom a csendben, s jön erő a szenvedéshez. A jó Jézus velünk, bennünk, s nála nélkül semmi történhetik.

Hollandia: 50 éves jubileumi ünnepem felejthetetlen szép volt. Két magyar atya mutatta be az ünnepi szentmisét. A szentbeszéd két nyelven hangzott el: hollandul, magyarul. Egyik nővérünk az Ave Mariát és Panis Angelicus-t énekelte. Itt volt két fiútestvérem a feleségükkel. Ez volt az első alkalom, hogy valaki a rokonságból jelen lehetett az ünnepemen. De a jó Isten most ezerszeresen pótolta. Itt is maradtak egy darabig, a nővérek mindent megtettek, csakhogy jól érezzék magukat, én pedig velük lehettem egész nap. Ez volt a legszebb ajándék, amit a kolostortól kaptam. De térjek vissza a szentmisére. A testvéreim végigsírták a meghatottságtól. Csak nekem nem volt könnyem. De ezért imádkoztam is: nem szeretek könnyezni, inkább nevetni. De azért megvallom, utána, mikor egyedül voltam, csak jöttek a könnyek is. Minden nagyon szép volt! A kápolna piros—fehér—zöld csokrokkal volt feldíszítve. Minden vendég egy nemzetiszínű kokárdát kapott, ugyanúgy volt az asztalteríték is feldíszítve. Aranyos nővértársaim azt sem tudták, mivel kedveskedjenek, és hogyan, mivel lepjenek meg. Szentmise után mindenkit meghívtak a terembe kávéra és tortaszeletre. Kávészás közben egyszer csak nyílik az ajtó, és két nővértársam lép be magyar ruhában, egy-egy zászlóval: egyik holland, a másik magyar. A zongoránál egy harmadik elkezdte a Himnuszt játszani. Mi magyarok haptákban állva kezdtük énekelni, de megakadt a hang a torkunkban. A két nővér felköszöntötte a vendégeket, és utána dióhéjban az életemet adták elő. Ezen lehetett nevetni. Közben táncoltak és énekeltek is. Utána megint kezükbe vették a két zászlót, és akkor a holland himnuszt játszották. Ezt már jobban tudtuk énekelni. Tovább is nagyon kellemesen töltöttük el a napot. Este az örömtől és hálától nem igen tudtam elaludni. Azt hiszem, soha nem lesz elengedő időm és erőm hálát adni mindazért, amit a jó Istenől kaptam.

Svájc: Szent Domonkos Atyánk alapította első közösségünket a „Prouille”-i Szűz Máriáról nevezett zárdában. Ezek a nővérek egyedül Istenért éltek, imádság és vezeklés által hozzájárultak a prédikátorrend testvéreinek gyümölcsöző igehirdetéséhez. Életmóddunkkal a tökéletes Isten- és felebaráti szeretetre törekszünk, abban a meggyőződésben, hogy csak akkor válunk valóban Krisztus tagjaivá, ha osztatlanul a lelkek megmentésére szenteljük magunkat az Úr Jézus példája szerint. Amint testvéreink a mi Urunkat, Jézus Krisztust a világban hirdetik, úgy a mi feladatunk Őt a magányban keresni, Róla elmélkedni, Őt hívni, hogy az Ige hirdetése megnyerje az emberi szívet. Szemlélődő életünkhez hozzátartozik a zárt kolostor. Ez nem azt jelenti, hogy a világtól elzártan élünk, de a világi ügyektől és szórakozásoktól tartózkodunk. Legfőbb feladatunk Isten dicsőítése, ami különösen a szentmisében és az ünnepélyes (német vagy latin) kórusimában jut kifejezésre. Imádságunkba belefoglaljuk az egész emberiséget különböző gondolataival és bajaival. Minden évben újból átélhetjük az egyházi idő-

ket és ünnepeket. Számomra a húsvét jelent mindig különös élményt, mert ebben az időben szenteltem magamat örökre Istennek. Ő mindig velem van. Ő az én mindenem. Imádság és munka váltogatják egymást. Minden nővérnek megvan a munkaköre. Ostya-sütés, egyházi ruhák varrása-szövése, különböző plébániák oltárterítőinek, oltárruháinak mosása-vasalása járul hozzá a házi munkák elvégzéséhez. Kertünk is van, amelyben különböző gyümölcsfák és vetemények találhatóak. Isten kegyelmével igyekszünk szerzetesi életünket ebben az 1275-ben alapított tiszteletreméltó kolostorban hasznossá tenni az egyház és az egész emberiség javára.

Franciao.: Rendünket a Fájdalmas Szűzanya tiszteletére, idős személyek, elhagyottak gondozására alapították. Hét év óta itt vagyok Lourdes-től 9 km-nyire, s a jó öreg beteges néniket gondozom, ápolom. Magyar nővértársam, aki az idős bácsik ápolásával volt megbízva, 7 hónap óta távol van, a szemeit kezelik, egyik szemével nem lát. Valószínűleg nem fogja tudni folytatni munkakörét, s nem fog ide visszatérni.

— Látom, milyen sok nővér ír a Szolgálatba. Én most meghívom 50 éves jubileumomra, hogy segítsen megköszönni a jó Isten végtelen irgalmas szeretetét kis szolgájához. Igen, 1933-ban Budapesten vettem föl a szent ruhát. Szintén volt, a megváltás éve, mint most 1983 lesz. Az 50 év úgy elrohan, hogy még észre sem veszem. Igaz, fizikailag nem tudok úgy dolgozni, mint 50 évvel ezelőtt, de mikor mindent megteszek, amit tehetek, úgy gondolom, a jó Isten akaratán járok. Igen sokat tudnék mondani 32 éves tuniszi életemről. Érzéseimkor nagy volt a meglepetésem, mivel Afrikába küldtek, de az emberek nem voltak feketék. Szt. Agoston, Szt. Ciprián hazájába mentem, az arabok, mohamedánok mellett dolgozni. Mivel konyhán voltam, kezdetben kevés volt a velük való érintkezés, de később megtanultam egy kicsit arabul. Milyen örömi volt, mikor a piacon tudtam velük beszélni. Ha eljön, elmondok mindent a misszionárius életemről, mert még itt Franciaországban is misszionárius vagyok.

— Most április 30-án (1982) halt meg egyik magyar nővérünk, Sr. Terézia (Pesti Teréz) itt Salvart-ben. 1908-ban született, zárdánkba jött 1934. ápr. 11-én, a Szűzanya Leányaihoz. Egyik nővérünk elmondta a temetésen, hogy a vonatban ismerkedett meg vele: hivatásukat követve mind a ketten Franciaországba tartottak, és együtt ajánlották imában Istennek a válás fájdalmait és jövődö ismeretlen életüket. Egy szót sem tudtak még franciául. Mégis megérezték új helyükön, hogy valamennyien testvérek Krisztusban. Nővértársaik viselkedése, mozdulatai pótolták a szavakat. — Terézia nővér először az állatokat és a baromfit gondozta. Azután húsz éven át kenyérsütő volt a nagyszámú közösségnek. Ünnepeken finom kalácsot is sütött, aminek az ízére még most is emlékszünk. Majd 14 évig takarított és a vendégeket szolgálta. Érzéke volt ehhez a munkához, teljesen az emberek rendelkezésére állt, minden szükségletük-ről gondoskodott. Mindenki egyhangúan dicsérte, és ha valahol összejártunk egy régebbi látogatóval, biztosan érdeklődött felőle. Jellegje volt: „Mindent csak az Istenért.” Gyakran mondta: „A többiek, azok tudnak imádkozni. Én nem. Hát csak ott maradok, és hallgatom a bennem fölmerülő néhány szót.” Van-e jobb imádság? Szerette a hálaadó imát is. Két éve vele mentem haza rokonokat látogatni. Nem is akarták, hogy menjem, mivel betegeskedett a szívével, meg vérszegény volt. Meg is dorgáltam: miért nem étkezett jól odahaza, a jó magyar ételek rendbe hozták volna. Egészsége romlott, többször összeesett. Ápr. 18-án megbénult a jobb oldalán. Kórházba szállították, agyvérzést állapítottak meg. 13 napig volt ott eszméletlenül. A három utolsó napon mi magyar nővérei felváltva éjjel-nappal mellette voltunk. Sajnos eszméletét nem kapta vissza. Május 3-án volt a temetése, nagyon szép volt, több pap vett részt és sok világi a környékről, hisz igen szerették. Munkás Szent József ünnepének első leckéjét olvastuk. Ez illett hozzá, mert szorgalmas volt, alázatos, és mindent a jó Istenért tett. Szeretném, ha a Szentlélek sugallna a mai fiatalokba is nagylelkű hivatást, mint Pesti Teréziában volt.

Brazília: Ha a jó Isten éltet és úgy érzem magam, mint most, akkor a szentévből engedélyt kaptam családomat meglátogatni. 1984 februárban 50 éves fogadalmam fogom ünnepelni. A világ kilátása nem valami jónak látszik, sok a veszekedés. Sokat

ígérnek a világ javulására. Bízunk, hogy valami javul. Most itt az év végén vagyunk, mindennap van valami különös. Ma este 38-an végzik a tanítóképzőt. Holnap a gimnázium 8. osztálya ünnepel. Jövő héten 4. osztályosoknak lesz elsődíjazás, 60 fiú és leányka. 14-én 85-en bérmálkoznak. Szent karácsonyra már készülődünk szentmiséikkel és belső gyakorlatokkal. Várjuk nagyon a kis Jézuskát. Eljön az Úr Jézus, és nem késik, bevillágít a sötétség titkaiba és kinyilatkoztatja magát mindenkinék.

— Küldeményük jókor érkezett. A betegek mindennek örülnek a lepratelepen, amit kapnak. Harisnyát veszünk nekik, és karácsonyi ajándékkul kiosztják, mint a nagylelkű jó magyarok kedves adományát. A mi kívánságunk: érezze minden magyar hatványozottnan azt az örömet, amelyet szerzett a mi betegeinknek. — Szeplőtelen fogantatás ünnepén nagy ünnepünk volt. Adalberta és Ferdinanda nővér 50 éves szerzetesi évfordulója, két brazil nővér örökfogadalma és hat novícia egy éves első fogadalma. Márc. 25-én általános főnöknők és egyik társa ezüstjubiläumát ünnepelték Ananindeuában. Ők már brazilok. Nagy hír, hogy német segítséggel megkezdtük új anyaházunk építését. Telkünk már korábban megvolt. A mostani anyaházunk iskolával van egybeépítve, és kicsinek bizonyult. Később bővebben írok az építésről, Ponta Grossa külterületén van.

Zaire: Nővértársam továbbítja a lelki olvasmányokat. Magyar nyelven még jobb hatásal van. 19 évig együtt dolgoztunk Ilona nővérrel a likasi kórházban. Utána engem át helyeztek Kambovéba, ez egy rézbánya-részleg, 25 km a várostól. A munkások meg családjuk részére kórház és szülőotthon épült. Jelenleg szülésznői munkában van részem, hat afrikai segítséggel. Évente 1200—1300 kis göndörhajú fekete csecsemő születik nálunk. A környékről is jöhetnek gondozásra. Az afrikai nép szereti a sok gyereket. Sajnos a szülőknél nincsen mindig elég jövedelmük, és sok gyerek rosszul táplált, vérszegény lesz. Misszióinkban két szerzetesep meg egy fráter dolgozik és mi ötven vagyunk nővérek, 4 belga meg én. Nagyon szépen köszönjük a missziós segítséget. A jó Isten áldja meg jötevőinket. A nagyheti szertartások meg a húsvéti ünnepek meghatók voltak. Nagyszombaton a mise alatt 10 felnőtt keresztelkedett meg, ápr. 17-én pedig 200 iskolás gyerek. Előtte két évig hittanításon vesznek részt. Sajnos papi meg szerzetesi hivatáshiány van. Az egyházi vezetőség kéri, hogy a hívők imában kérjék a jó Isten segítségét.

— Ezzel a kis szóval tudatom és köszönöm, hogy jól megkaptam adományát. Vettünk rajta olyasmit, amivel segíthetünk, és egy kis boldogságot nyújthatunk a kicsiknek és a mamáknak. Kérjük az Isten bőséges áldását mindazokra, akik megemlékezésükkel, barátságukkal megerősítik azokat, akik szerény munkájukkal igyekeznek Isten szeretetét tolmácsolni a rászorulóknak. Pl. havonta a beteggondozók a nővérekkel ellátogatnak egy-egy faluba, ellenőrizni az ott lakó, listájukon már szereplő, vagy új eseteket, a leprásokat, tüdőbajosokat, megkapják-e hetenkinti tablettáikat. Az ott lakó megbízott hittoktató, áldoztató, előljáró laikus ember; mindezek és a többi idősök és elhagyottak rászorulnak megérő és segítő látogatásra. Én 19. évemben, 1932-ben kerültem a noviciátusba, így dec. 15-én betöltöttem Isten kegyelméből 50. szerzetesi évemet. A 60-as években Kilwa városában dolgoztam, most Dilolo Poste-ban vagyunk, de a postahivatal innen 35 km. Jubileumomat igen jól megültünk magunk között, összegyűltünk vagy 12-en nővérek, hálát adni a jó Isten nagy és sok kegyelméért, és kérve egymásnak a szent állhatatosság kegyelmét. Azonkívül az anyaházi mamák és a kis-leányok is ünnepeltek velünk, énekel, zenével, kis ajándékokkal Itt vagyunk, hogy jelenlétünkkel hirdessük Isten Szeretetét az összes embernek.

Gyéántmiséjét ünnepelte **Rozmán Ferenc** ny. esperesplébános márc. 13-án szülőfalujában, Egyházásfalun. Nyugalomba vonulása óta Gyenesdiáson él, és segít a lelkipásztori munkában. Szónoka Győri Vendel gyömörei esperesplébános volt. Egykori téti hívei két busszal érkeztek az ünnepi alkalomra.